

Ra khỏi Danh sách Xám: Công việc rất khó, nhưng phải quyết tâm làm cho được

16:08 18/10/2023

Đó là nhấn mạnh của Phó Thủ tướng Lê Minh Khái tại cuộc họp của Ban Chỉ đạo phòng, chống rửa tiền để triển khai các công việc đưa Việt Nam ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường (Danh sách Xám) của Lực lượng đặc nhiệm tài chính về chống rửa tiền (FATF).

Ngày 18/10, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái đã chủ trì cuộc họp của Ban Chỉ đạo phòng, chống rửa tiền để triển khai các công việc đưa Việt Nam ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường (Danh sách Xám) của Lực lượng đặc nhiệm tài chính về chống rửa tiền (FATF).

Phó Thủ tướng Lê Minh Khái: Thực hiện tốt các khuyến nghị hành động của FATF không chỉ giúp Việt Nam ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường mà còn có ý nghĩa thiết thực trong việc hoàn thiện thể chế, nhất là pháp luật về phòng, chống tham nhũng. Ảnh VGP.

Tại cuộc họp, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái cho biết, tháng 06/2023, Lực lượng đặc nhiệm tài chính về chống rửa tiền (FATF) đã đưa Việt Nam vào Danh sách giám sát tăng cường (còn gọi là Danh sách Xám), đồng thời đưa ra 17 khuyến nghị hành động đối với Việt Nam để giải quyết các thiếu hụt trong cơ chế phòng chống rửa tiền, tài trợ khủng bố, tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt. Chính phủ Việt Nam đã có cam kết gửi Chủ tịch FATF thực hiện kế hoạch hành động do FATF khuyến nghị với thời gian thực hiện là trong 02 năm.

Khi bị FATF đưa vào Danh sách giám sát tăng cường (còn gọi là Danh sách Xám), sẽ có những bất lợi trong đánh giá của quốc tế nói chung, đặc biệt là liên quan đến hoạt động kinh tế, thương mại, đầu tư, hợp tác quốc tế của Việt Nam.

Vừa qua, Nhóm Châu Á – Thái Bình Dương về chống rửa tiền (APG) cũng đã đến Việt Nam làm việc, phối hợp với các cơ quan và Ngân hàng Nhà nước để có động thái tháo gỡ, đưa ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường. Sau khi đoàn làm việc, Ngân hàng Nhà nước đã xây dựng kế hoạch, gửi các thành viên Ban Chỉ đạo nghiên cứu, cho ý kiến.

Theo Phó Thủ tướng Lê Minh Khái, chúng ta hội nhập thì phải đáp ứng các yêu cầu theo chuẩn mực chung quốc tế đặt ra. Năm 2010, Việt Nam đã bị đưa vào danh sách giám sát tăng cường của FATF. Để gỡ khỏi danh sách này phải có nhiều giải pháp, thực hiện kế hoạch hành động quốc gia. Trong đó, công việc khó khăn và phức tạp nhất là hoàn thiện thể chế.

Nhấn mạnh yêu cầu của FATF đối với rất cấp bách, thời gian để thực hiện rất ngắn, nếu chúng ta không chủ động, thực hiện không hiệu quả thì tình hình sẽ rất phức tạp, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái bày tỏ không hài lòng khi nhiều thành viên Ban Chỉ đạo vắng mặt không dự họp và yêu cầu các cuộc họp sau thành viên Ban Chỉ đạo phải dự đầy đủ. Ngân hàng Nhà nước - cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo và các bộ, ngành phải sát sao, tăng cường trách nhiệm, quyết tâm làm cho được.

Ra khỏi Danh sách Xám: Công việc rất khó, nhưng phải quyết tâm làm cho được. Ảnh minh họa Internet.

Việc FATF chính thức đưa Việt Nam vào Danh sách giám sát tăng cường (Danh sách Xám) có tác động rất lớn, Phó Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Phạm Tiến Dũng mong các bộ, ngành hỗ trợ Ngân hàng Nhà nước thực hiện nhiệm vụ này. Đây là nhiệm vụ chung của quốc gia, không phải của riêng Ngân hàng Nhà nước.

Cho biết ngành ngân hàng "thấy luôn" tác động tiêu cực của việc này, Phó Thống đốc Phạm Tiến Dũng thông tin, hôm qua, một ngân hàng thương mại của nhà nước đã báo cáo một số chính sách, quan hệ của Ngân hàng này với nước ngoài "đã bị siết, làm tăng cường". Theo ông, nền kinh tế nước ta có độ mở lớn, đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) nhiều thì việc bị đưa vào Danh sách Xám có tác động rất lớn.

Ông Dũng điểm ra hàng loạt tác động tiêu cực có thể xảy ra như tăng chi phí các khoản vay, cho vay đối với Việt Nam, chi phí hoạt động đầu tư, thương mại, dẫn đến giảm dòng vốn FDI do các nhà đầu tư có tâm lý e ngại, thận trọng.

Việc vay vốn ưu đãi từ các tổ chức quốc tế (Quỹ Tiền tệ quốc tế - IMF, Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển châu Á...) không dễ dàng như trước vì có thể thêm các điều kiện ràng buộc việc chấp hành các quy tắc phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố. Điều này dẫn đến phải chuyển hướng sang các khoản vay

thương mại với các điều kiện cao hơn, nhất là về lãi suất.

Theo ước tính của IMF, phần lớn các quốc gia bị giảm vốn đầu tư vào khi nằm trong Danh sách Xám của IMF (trung bình 7,6% GDP, trong đó vốn FDI giảm 3% GDP, vốn qua hệ thống ngân hàng giảm 2% GDP, qua hệ thống tài chính phi ngân hàng giảm 2,4% GDP).

"Việt Nam sẽ bị đưa vào danh sách các nước có rủi ro về rửa tiền cao của EU (Liên minh Châu Âu) và có nguy cơ bị đưa vào Danh sách Đen nếu không chứng minh được việc hợp tác thực hiện các khuyến nghị của FATF với những hậu quả đặc biệt nghiêm trọng khiến các doanh nghiệp tăng chi phí kinh doanh hoặc thậm chí ngừng hoạt động kinh doanh tại các quốc gia (như trường hợp của Myanmar năm 2022)", ông Phạm Tiến Dũng cảnh báo.

Theo ông Dũng, tháng 10/2023, Việt Nam bị FATF đưa vào danh sách các quốc gia có hoạt động của các tổ chức cung ứng dịch vụ tài sản ảo có tầm quan trọng, chính yếu của FATF. Do đó, FATF có thể yêu cầu Việt Nam sẽ phải thực hiện các biện pháp ưu tiên nhằm triển khai khuôn khổ pháp lý về phòng, chống rửa tiền liên quan đến tài sản ảo.

Ra khỏi Danh sách Xám: Công việc rất khó, nhưng phải quyết tâm làm cho được. Ảnh minh họa internet.

Từng dự cuộc họp với đoàn APG vào làm việc với Ngân hàng Nhà nước và các bộ, ngành, Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Nguyễn Minh Hằng chia sẻ với ý kiến của Ngân hàng Nhà nước, cho rằng khối lượng công việc rất lớn, "đồ sộ" mà Việt Nam phải hoàn thành.

Bà Hằng cho hay, cơ chế FATF là cơ chế các nước G7 đặt ra với các tiêu chuẩn quốc tế về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố. Chúng ta phải xác định việc thực hiện các cam kết để ra khỏi Danh sách Xám là vấn đề mang tính chất kỹ thuật và pháp lý rất cao, đòi hỏi phải có biện pháp thực chất. Ngày 18/8, Liên minh châu Âu cũng chính thức đưa Việt Nam vào Danh sách Xám. Bên cạnh hệ lụy vào Danh sách Xám của FATF, riêng hệ lụy với EU cũng không nhỏ, vì quan hệ kinh tế thương mại, tài chính, ngân hàng của Việt Nam với các nước EU rất lớn.

"Các nước rất coi trọng vấn đề này và thực hiện rất nghiêm túc thì trong vòng hai năm mới có thể ra khỏi danh sách này. Có những nước làm chưa nghiêm túc, 05 năm vẫn chưa ra khỏi danh sách", bà Hằng chia sẻ.

Tại cuộc họp, đại diện các bộ, ngành đã thảo luận, cho ý kiến về dự thảo Kế hoạch hành động quốc gia giải quyết rủi ro rửa tiền, tài trợ khủng bố giai đoạn 2023-2028; giải pháp của các bộ, ngành trong thực hiện Quyết định số 941/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch hành động quốc gia về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố và tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt giai đoạn 2021 – 2025; dự thảo quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo... Các ý kiến đều chung nhận định, khi bị đưa vào Danh sách giám sát tăng cường, Việt Nam phải có hành động quyết liệt để triển khai hiệu quả.

Kết luận cuộc họp, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái đặt ra yêu cầu với Ban Chỉ đạo "quyết liệt triển khai mọi biện pháp để trong vòng 02 năm đưa Việt Nam ra khỏi Danh sách Xám".

Phó Thủ tướng Lê Minh Khái nhấn mạnh, hoàn thiện thể chế theo khuyến cáo của FATF không chỉ vì mục tiêu ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường, mà còn có ý nghĩa rất thiết thực trong công cuộc xây dựng nhà nước pháp quyền, hoàn thiện môi trường pháp lý chung để phòng, chống tội phạm, trong đó có công tác phòng, chống tham nhũng. Đây là công việc có ý nghĩa lâu dài cho lợi ích chung.

Phó Thủ tướng Lê Minh Khái giao Ngân hàng Nhà nước chủ trì phối hợp với bộ, ngành liên quan rà soát, hoàn thiện dự thảo kế hoạch, các cam kết của Việt Nam theo chỉ định của FATF để sớm trình Thủ tướng Chính phủ ban hành.

Sớm trình Chính phủ phê duyệt báo cáo đánh giá rủi ro về rửa tiền, tài trợ khủng bố, ban hành kế hoạch hành động của quốc gia về giải quyết rủi ro rửa tiền, tài trợ khủng bố cho giai đoạn tiếp theo; hoàn thiện dự thảo quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo; rà soát đánh giá việc thực hiện Quyết định 941, những nhiệm vụ năm 2023 chưa hoàn thành phải đẩy nhanh trong thời gian tới. Và, để

ngộ Bộ Công an đẩy mạnh công tác điều tra rửa tiền, nguồn của tội phạm rửa tiền phù hợp với rủi ro rửa tiền đã được xác định trong báo cáo. Viện Kiểm sát, Tòa án Nhân dân Tối cao phối hợp chặt chẽ với Bộ Công an đẩy mạnh hoạt động tư pháp, truy tố, xét xử liên quan đến tội rửa tiền, tài trợ khủng bố.

Ngân hàng Nhà nước, các Bộ: Tài chính, Tư pháp, Xây dựng, Công Thương, Thông tin và Truyền thông đẩy mạnh tuyên truyền, chỉ đạo, thanh tra, kiểm tra các đối tượng và báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố theo chương trình hành động, để các tổ chức quốc tế thấy được nỗ lực của Việt Nam trong phòng, chống tội phạm, trong đó có tội rửa tiền, tài trợ khủng bố, phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt.

PV (lược ghi)